

Laboratorium Edukacji Twórczej, *Dom, moje centrum świata*, Supraśl, 2003
Kuratorzy projektu: Maria Parczewska, Janusz Byszewski

fot. Zbyszek Gozdecki

Projekt Laboratorium Edukacji Twórczej zrealizowano wspólnie z organizacją The Public z Wielkiej Brytanii i Instytutem Kultury Polskiej UW według reguł *community art*. Główną ideą tego nurtu jest działanie z lokalną społecznością, której udziela się głosu, działa z ludźmi, a nie w ich imieniu. Twórcy podążają za sprawami ważnymi dla mieszkańców, pomagając nadać formę ich ideom. Animator/artysta umniejsza swoją rolę, oddając przestrzeń dla twórczości tych, z którymi działa. W trakcie projektu *Dom, moje centrum świata* stopniowo następowała zmiana postaw biernych na ogół odbiorców kultury, w aktywnych współuczestników i współtwórców. Artyści przyjmowali rolę akuszerów idei i pomocników w ich realizacji. Działania realizowane były w kilkunastu grupach. Na wystawie pokazujemy część rezultatów dwóch projektów.

Przewodnik po Supraślu

Koncepcja i realizacja: Janusz Byszewski, współpraca Dominik Skrzypkowski, Grzegorz Lepianka
Młodzież z domu dziecka w Supraślu wykonała w tym mieście kilkaset zdjęć i zanotowała zasłyszane lub spisane z murów wypowiedzi, które stały się hasłami nietypowego *Przewodnika*. W finale akcji na długim, dwudziestometrowym stole ustawionym na miejskim placu umieszczone zostały fotografie i hasła, a mieszkańcy ułożyli z nich *Przewodnik po Supraślu* – wystawę o miejscach znanych i odkrytych dzięki ciekawym zdjęciom wykonanym przez dzieci. Fragmenty *Przewodnika* oprawiono w ramy i zawieszono w dwudziestu publicznych miejscach miasta. W rezultacie młodzi autorzy zostali przez społeczność dostrzeżeni i wreszcie zaakceptowani jako pełnoprawni jej członkowie.

Zaproszenie do stołu, Supraśl, 2003

Koncepcja i realizacja: Maria Parczewska,
współpraca: Zbyszek Gozdecki, Marta Luta Lutostańska, Kaja Stępkowska.
W ramach projektu Laboratorium Edukacji Twórczej, *Dom, moje centrum świata*.
Ponad sto trzydzieści osób uczestniczących w tym projekcie miało za zadanie określić w kilku słowach, czym jest dla nich dom. Te osobiste wypowiedzi, uzupełnione wizerunkami ich autorów, umieszczone zostały na trwale na talerzach, tworzących unikatową zastawę stołową. Stała się ona rodzajem zapisu emocji uczestniczącej w projekcie społeczności. Nawiązano tu do zwyczaju umieszczania na zastawie stołowej wizerunków miejsc historycznych. Każdy uczestnik projektu otrzymał talerz z jego wypowiedzią, kompletną zastawę prezentowało przez kilka lat lokalne muzeum. Spowodowało to zwiększone zainteresowanie mieszkańców Supraśla muzealną ekspozycją.

Laboratorium Edukacji Twórczej

Autorzy i realizatorzy programu: Janusz Byszewski i Maria Parczewska

współpraca: Zbyszek Gozdecki

Laboratorium Edukacji Twórczej CSW tworzy program adresowany przede wszystkim do grup zawodowych związanych z: wychowaniem, nauczaniem, terapią, resocjalizacją, edukacją kulturową oraz artystyczną. Prowadzi warsztaty twórcze, wykłady, szkolenia specjalistyczne, współpracując z wieloma instytucjami, także europejskimi. Od 16 lat współtworzy i realizuje program specjalizacji Animacja kultury w Instytucie Kultury Polskiej Uniwersytetu Warszawskiego oraz innych uczelni artystycznych i pedagogicznych. Publikuje artykuły i książki z zakresu animacji kultury i kreatywności w Polsce i za granicą.